

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w postępowaniu elektronicznym w dniu 8 stycznia 2018 r. powód (...) Spółka Akcyjna z siedziba w K. wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 1643,09 zł. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 1622,77 zł. od dnia 1 lipca 2017 r. ora od koty 20,32 od dnia 1 czerwca 2017 r. wraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że przejął wierzytelność przysługująca względem pozwanego z świadczonych usług telewizyjnych. Kwota 401, 77 zł. to niezapłacone należności abonamentowe, kwota 22,32 zł to odsetki od nie zapłaconych należności abonamentowych, kwota 100 zł. kary umownej za nie zwrócenie sprzętu , a kwota 1120 zł. to odszkodowanie za nie zwrócony sprzęt. Powód wypowiedział umowę w 2017 r. z powodu zaległości w płatnościach z dniem 31 maja 2017 r.

Wyrokiem zaocznym z dnia 7 sierpnia 2018r. Sąd Rejonowy w Brzezinach oddalił powództwo, uznając je za nieudowodnione.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniosła strona powodowa.

Skarżąca zarzuciła orzeczeniu:

I naruszenie przepisów prawa materialnego:

art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwą wykładnię, polegającą na uznaniu, że powód nie zadośćuczynił spoczywającemu na nim ciężarowi dowodowemu i nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia, w sytuacji gdy do pozwu powód załączył logiczne i wzajemnie uzupełniające się dowody, które jednoznacznie twierdzą o zasadności roszczenia;

II. naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik postępowania, a mianowicie:

- art. 233 § 2 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, skutkiem, czego Sąd I instancji oparł orzeczenie na ustaleniach niezgodnych ze stanem faktycznym i wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji błędnym przyjęciu, iż powód przedłożonymi dowodami, tj. umową o abonament z dnia 9 maja 2010r., potwierdzeniem przedłużenia umowy, regulaminem, oświadczeniem wskazujące składowe zadłużenia, wezwaniem do zwrotu sprzętu oraz wezwaniem do zapłaty kary umownej z tytułu niedotrzymania terminu zwrotu sprzętu nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia;

- naruszenie art. 232 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z której wywodzi skutki prawne tj. zasadności roszczenia, podczas gdy powód przedstawił dowody zw. postaci umowy o abonament z dnia 9 maja 2010r., potwierdzenie przedłużenia umowy, regulaminu, oświadczenia wskazującego składowe zadłużania, wezwanie do zwrotu sprzętu oraz wezwanie do zapłaty kary umownej z tytułu niedotrzymania terminu zwrotu sprzętu, które to dokumenty stanowiły dowód zasadności zgłoszonego roszczenia;

- naruszenie art. 339 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że w danym stanie faktycznym i prawnym nie ziściły się przesłanki uzasadniające przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, gdy w istocie przesłanki takie zachodziły;

- naruszenie art. 230 k.p.c. w zw. z art. 210 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że nie ziściły się przesłanki uzasadniające przyjęcie konfluentnego przyznania faktów przez pozwanego mimo jego bierności.

W konkluzji skarżący wniósł o:

1.zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego ani rzecz powoda kwoty 1643,09 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 stycznia 2018r. do dnia zapłaty;

2.zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

3.na podstawie art. 382 k.p.c. w zw. z art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z:

- formularza wydania pozwanemu sprzętu – na okoliczność wydania pozwanemu sprzętu jak również obowiązywania umowy w 2015r.,

- rachunków o abonament – na okoliczność wytrawienia rachunków.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Wyjaśnienia wymaga, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, w związku, z czym Sąd Okręgowy na podstawie art. 505¹⁰ § 1 i § 2 k.p.c. Rozpoznał apelację na posiedzeniu niejawnym w składzie jednego sędziego.

Zaznaczyć należy również, że w postępowaniu uproszczonym zgodnie z art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. Apelację można oprzeć tylko na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Natomiast stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. Jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Zdaniem Sądu Okręgowego, wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu i jako taki musi się ostać. Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia. Podniesione przez apelującego zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów naruszenia prawa procesowego, wskazać należy, że zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zdaniem Sądu Okręgowego, ocena materiału dowodowego przeprowadzona przez Sąd I instancji nie narusza granic swobodnej oceny dowodów, wyznaczonej dyspozycją

art. 233 § 1 k.p.c. Nie jest sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania, czy doświadczenia życiowego i mieści się w ramach swobody sądu (por. też Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 6 listopada 1998 r., sygn. III CKN 4/98, publ. LEX nr 322031). Zarzut obrazy przepisu

art. 233 § 1 k.p.c. nie może też polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 stycznia 2002 r., sygn. II CKN 572/99, publ. LEX nr 53136 i w wyroku z dnia 27 września 2002 r., sygn. II CKN 817/00, publ. LEX nr 56906).

W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, że – wbrew twierdzeniom apelującego – w okolicznościach rozpoznawanej sprawy Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył przy tym dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez ten Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego.

Strona powodowa w postępowaniu przed Sądem I instancji reprezentowana była przez fachowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego.

Materiał dowodowy przedstawiony przed Sądem I instancji sprowadzał się w istocie do umowy o abonament zawartej z pozwanym w dniu 9 maja 2010r., która miała obowiązywać przez okres 18 miesięcy i dotyczyła pakietu podstawowego.

Nadto, z umowy tej wynikało, że pozwany zapłacił za otrzymany sprzęt kwotę 99 zł. Pod umową znajduje się podpis pozwanego. (K.16 -18 akt). Nadto na k. 19-46 znajdują kserokopie formularzy i regulaminów, z żadnego tych dokumentów nie wynika, że pozwany zawarł ze stroną powodową umowę na dalsze okresy - na żadnym z tych dokumentów nie ma podpisu pozwanego ani też oświadczenia pozwanego, że wyraża zgodę na proponowane warunki. Na karcie 18 znajduje się oświadczenie strony powodowej o zaległościach pozwanego od stycznia do maja 2017r., przy czym przed Sądem I instancji nie zostało udowodnione nawet to, że w 2017 r. pozwany miał zawartą ze stroną powodową umowę o abonament.

Skarżący nie tyle kwestionuje ocenę dowodów w sprawie przeprowadzonych, co zarzuca brak wyprowadzenia w oparciu o te dowody właściwych jego zdaniem wniosków. Tymczasem ze złożonych dokumentów, wynika jedynie sam fakt zdarzenia - zawarcia umowy o abonament w zakresie pakietu podstawowego w 2010r., ale nie pozwala to zweryfikować istnienia, wymagalności oraz wysokości wierzytelności względem pozwanego. Sąd nie miał, zatem również podstaw do wnioskowania opartego na art. 231 k.p.c., ponieważ zastosowanie tego przepisu jest możliwe tylko w razie braku bezpośrednich środków dowodowych (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 lutego 2002 r., sygn. akt IV CKN 718/00, publ. LEX nr 54362). Domniemanie to pozwala na oparcie ustaleń faktycznych na uznaniu faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów. Tymczasem na dokonanie ustaleń faktycznych pozwalał wprost materiał dowodowy przedstawiony przez stronę powodową w apelacji, która jednak nie udowodniła w ten sposób swoich twierdzeń.

Niezasadny jest także zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 232 k.p.c. Zarzut ten odnoszony jest do zakresu przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego. Artykuł 232 zd. 1 k.p.c. określając reguły rozkładu ciężaru dowodu, stanowi niejako procesowy "odpowiednik" art. 6 k.c. Wyraża zasadę kontrydiktoryjności, zgodnie z którą ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego i to strony, a nie sąd, pozostają dysponentem toczącego się postępowania i one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Oznacza to, że to strona ma obowiązek wyraźnego powołania konkretnego środka dowodowego dla wykazania podnoszonych przez siebie twierdzeń, uzasadniających żądanie. Wobec tego art. 232 zd. 1 k.p.c. wskazuje jedynie na obowiązek przedstawienia faktów i dowodów przez strony. Przepis ten nie stanowi podstawy wyrokowania sądu i z tego względu nie może mieć wpływu na poprawność wydanego przez sąd rozstrzygnięcia. Adresatem komentowanej normy są strony, a nie sąd, co oznacza, że to strony obowiązane są przedstawiać dowody, a sąd nie jest władny tego obowiązku wymuszać. Nie może również, co do zasady zastępować stron w jego wypełnieniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2008 r., sygn. I CSK 426/07, publ. LEX nr 465919; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r., sygn. II CSK 293/07, publ. LEX nr 487510, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 sierpnia 2016 r., sygn. I ACa 259/16, publ. LEX nr 2099967).

Rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności, jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Na powodzie spoczywał obowiązek wykazania istnienia jak i wysokości dochodzonych wierzytelności. Wskazać należy, że to na stronie powodowej spoczywa ciężar dostarczenia sądowi materiału dowodowego, na podstawie którego mógłby on przekonać o prawdziwości faktów uzasadniających żądanie, czyli na wykazaniu słuszności żądania.

Przedstawiona przez stronę powodową umowa o abonament z 2010r., która miała obowiązywać przez okres 18 miesięcy i dotyczyła pakietu podstawowego nie stanowi dowodu na istnienie zobowiązania pozwanego względem powoda w 2017r. Strona powodowa nie przedstawiła umowy o przedłużeniu umowy o abonament podpisanej przez

pozwanego, z której wynikałaby odpowiedzialność pozwanego z tytułu kar umownych oraz wysokość abonamentu, na który pozwany wyraził zgodę.

W tym stanie rzeczy należy uznać, że powód nie udowodnił istnienia dochodzonego roszczenia. Powództwo było już w postępowaniu pierwszoinstancyjnym

nieprzygotowane, gdyż strona powodowa nie przedstawiła dowodów umożliwiających weryfikację tego, czy sporna wierzytelność istniała i w jakiej wysokości.

Bezasadny jest także zarzut naruszenia art. 230 k.p.c. zgodnie z którym sąd może uznać za przyznane przez stronę niezaprzeczone twierdzenia strony drugiej tylko w wypadku, gdy takie domniemane przyznanie jest uzasadnione wszechstronnym rozważeniem wszystkich okoliczności sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2010 r., I CSK 348/09, LEX nr 688851; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2010 r., I CSK 456/09, LEX nr 688855; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2011 r., I CSK 298/10, LEX nr 950421). Samo zaś milczenie jednej ze stron co do twierdzeń strony przeciwnej nie może stanowić podstawy do uznania faktów za przyznane (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 1975 r., II CR 719/74, LEX nr 7661).

Odnosząc się do zarzutu apelacji dotyczącego naruszenia art. 339 § 2 k.p.c., wskazać należy, że okoliczność, iż w sprawie wydano wyrok zaoczny nie oznacza, że powództwo

w takim wypadku jest zawsze uwzględniane w całości. Niezajęcie stanowiska przez pozwanego odnośnie żądania pozwu nie zwalnia powoda z obowiązku wykazania zobowiązania pozwanego. W art. 339 § 2 k.p.c. określono podstawę faktyczną wyroku zaocznego. Zgodnie z tym przepisem sąd – jeżeli nie ma uzasadnionych wątpliwości

– zobligowany jest do uznania podanej przez powoda podstawy faktycznej (tj. twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych) za zgodną z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym nie obowiązuje bowiem domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 r. III CRN 30/72, publ. LEX nr 7094).

W rozpoznawanej sprawie, mimo niezajęcia stanowiska przez pozwanego, Sąd nie mógł rozstrzygnąć sprawy na korzyść powoda, skoro roszczenia swojego powód nie wykazał. Trzeba pamiętać, że powód trudni się profesjonalnie działalnością gospodarczą, której standardy wymagają zachowania pełnej dokumentacji dotyczącej konkretnej wierzytelności i zaprezentowania jej Sądowi w sposób niebudzący wątpliwości, zwłaszcza w odniesieniu do konsumenta.

Przepis art. 6 k.c. rozstrzyga o ciężarze dowodu w znaczeniu materialnoprawnym, wskazuje bowiem kogo obciążają skutki niewypelnienia obowiązku udowodnienia istnienia prawa. Do jego naruszenia dochodzi wtedy, gdy sąd orzekający przypisuje obowiązek dowodowy innej stronie, niż ta, która z określonego faktu wywodzi skutki prawne. Okoliczność, czy określony podmiot wywiązał się ze swojego obowiązku udowodnienia faktów, z których wywodzi skutki prawne, nie należy już do materii objętej dyspozycją art. 6 k.c., a stanowisko Sądu w tej materii może być zwalczane wyłącznie za pomocą zarzutów naruszenia właściwych przepisów procesowych. Zarzut naruszenia art. 6 k.c. jest chybiony, bowiem Sąd I instancji nie przypisał obowiązków dowodowych niewłaściwej stronie.

Trzeba przyjąć, że strona, która dopuszcza się zaniedbania w zakresie przysługującej jej inicjatywy dowodowej w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, musi się liczyć z tym, że sąd drugiej instancji jej wniosku dowodowego nie uwzględni. Innymi słowy, strona powinna w postępowaniu pierwszoinstancyjnym wykazać się stosowną inicjatywą dowodową i staraniami o pozyskanie i przedstawienie istniejących dowodów, a jeżeli tego nie uczyniła, nie może na etapie postępowania odwoławczego domagać się dopuszczenia dowodów, jeśli należyte wykonanie przez nią obowiązków wynikających z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. pozwalało na zgłoszenie stosownych wniosków dowodowych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 381 k.p.c. pominął wnioski dowodowe zgłoszone w apelacji jako spóźnione.

Zgodnie z treścią art. 381 k.p.c., sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później. Przepis ten wyraża dążenie do przedstawiania przez strony całości materiału dowodowego na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego. Przesłankami dopuszczenia nowych dowodów dopiero na etapie postępowania drugoinstancyjnego są niemożność powołania ich w postępowaniu pierwszoinstancyjnym bądź też wyniknięcie potrzeby powołania ich dopiero w drugiej instancji. Podkreślić przy tym należy, że strona nie może argumentować potrzeby powołania nowych dowodów, treścią wyroku sądu pierwszej instancji, czy też treścią jego uzasadnienia. Natomiast za nowe fakty i dowody w rozumieniu art. 381 k.p.c. uznaje się takie, które nie istniały wcześniej lub o których istnieniu stronie nie było wiadomo w toku postępowania przed sądem a quo pomimo dołożenia staranności w zakresie zbierania dowodów. Nie stanowi potrzeby usprawiedliwiającej powołanie nowych faktów i dowodów w postępowaniu apelacyjnym fakt, że strona spodziewała się innej, korzystnej dla siebie oceny materiału dowodowego, ani też sam fakt wydania niekorzystnego dla niej wyroku, ani także jej niedbalstwo.

W przedmiotowym postępowaniu powód w żaden sposób nie wykazał, że nie mógł przedstawić ww. dowodów przed Sądem Rejonowym, dlatego z uwagi na prekluzję dowodową jego wniosek zawarty w apelacji o przeprowadzenie tych dowodów nie mógł zostać uwzględniony.

Należy podkreślić, że sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.) na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art. 382 k.p.c.) z tym zastrzeżeniem, że przed sądem pierwszej instancji powinny być przedstawione wyczerpująco kwestie sporne, zgłoszone fakty i dowody, a prezentacja materiału dowodowego przed sądem drugiej instancji ma miejsce wyjątkowo w usprawiedliwionych przypadkach (art. 381 k.p.c.) (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 21 kwietnia 2017 roku w sprawie I ACa 1715/16, publ. LEX nr 2402523).

Takie wyjątkowe okoliczności w przedmiotowej sprawie nie wystąpiły.

Mając na uwadze niezasadność zarzutów apelacyjnych oraz jednocześnie brak ujawnienia okoliczności, które podlegają uwzględnieniu w postępowaniu odwoławczym z urzędu, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.